

Grof Hedervary je menda le odločen za bodočega ministerskega predsednika. Njegovo ime se imenuje pri vsaki ministerski krizi. Sedaj se govori, da v kratkem odstopi od banstva in postane ogerski minister. Ban hrvatski pa postane sedanji minister za Hrvatsko grof Josipović. Grof Kuhen Hedervary pa ne bode minister za Hrvatsko, temveč prevzame kak drug portfelj. V Banffyjevem ministerstvu ostane pa le malo časa, temveč bode prevzel Banffyjevo nasledstvo. Sploh bode takoj on pravi vodja ministerski, kadar minister postane. Banffy bode le še dajal ime. Nezmožnosti Banffyjeve so namreč že v višjih krogih spoznali, in se ga žele iznebiti. Ban bode kot minister že vodil prihodnje volitve, pri katerih bode posebno skušal potlačiti skrajno levico. Seveda ni gotovo, da bi na Ogorskem imel tako srečo pri volitvah, kakor jo je na Hrvatskem.

Italija in Avstrija. — Ob praznovanju 25letnice zjedinenja Italije dne 20 septembra t. l. so se i naši neodrešenci, laški prenapeteži, iredentariji v Trstu in Istri čutili poklicati dati duška svojemu italijanstvu. Po večji deputaciji so položili na grob Viktorja Emanuela venec z veleizdajskim napisom. S tem so odločno pokazali svoje mišnje do Avstrije in svojo gorečo ljubezen do revne Italije. Ne more za zdaj biti več predrzneža, ki bi se upal trditi, da v našem Trstu in Istri ni iredentarjev. Tudi je ministerski predsednik italijanski Crispi rekel našim iredentistom, da Italija ne bode nikoli pozabila na Trst in Istro in da bi se zveza z Avstrijo ne bila napravila, ko bi bil on (Crispi) takrat na krmilu. S takimi ljudmi torej ima naša Avstrija opraviti. Po edni strani z domačimi izdajalei po drugi pa s takimi sleparskimi tujimi zavezniki. Avstrija prebudi se!

Vatikan. — Sv. oče Leo XIII je minole dni pisal na državnega tajnika, kardinala Rampollo pismo, v katerem izraža žalost svojo, da so tako brezobzirno in žaljivo praznovali v Rimu 25letnico zjedinenja Italije, oziroma oroapanja Rima Vatikanu. Upal sem, pravi papež mej drugim, da se bodo iz dostojnosti in človekoljubnosti ozirali na mojo sivo glavo. Toda priča sem moral biti slavljenja italijanske revolucije in oroapanja sv. Stolice. Papež z največjo žalostjo povdarja očividni namen slaviteljev ovekovečiti prepri, mesto istega poravnati. Rimu niso zboljšali materijalnega stanja, kar so obljubili, temveč poslabšali istega, odkar ga imajo v posestvu. Konečno papež povdarja velike dobrote, katere je vživalo rimsko ljudstvo pod papeževo vlado in pozivlja vse somišljenike naj se vstrajno bojujejo zoper krute sovražnike sv. cerkve.

Turčija. — Nemiri, o katerih smo zadnjič poročali, da so se vršili vzlasti v Carigradu, so se še ponavljali. Uboge kristjane so Turčini neusmiljeno pobijali in mučili. Sodrga je pala po stanovanjih in močno ropala. Armenci so v strahu pred divjimi Turki bežali v cerkve, iz katerih jih ni bilo spraviti. Poroča se, da so raji lakote umirali po cerkvah, nego bi bili šli na prosto Turkom v pest. Poslaniki evropskih vele-vlastij so storili odločne korake pri turški vladi, da naredi mir. Ta je poklicala vojake na pomoč. Tem in orožnikom pa je strogo naročila, da postopajo pravično in da orožje le v sili rabijo. Iz poročil je pa posneti, da se po tem ukazu niso dosti ravnali, kajti še dalje se je morilo nedolžne. Na pritisk evropskih poslanikov je turška vlada storila še odločnejše korake v napravo miru. Pod nadzorstvom zastopnikov velevlastij in vlade so stražniki vršili svojo dolžnost. Prebivalstvo so malo pomirili, tudi Armence se je posrečilo izvabiti iz cerkva. Turška vlada zvrča vso krivdo glede nemirov na Armence, češ ti so demonstrovale in razburile Turke. Toda ti so zahtevali nekaj pravičnega, razmere v Armeniji hočejo imeti uravnane po božjih in človeških postavah in ne marajo ostati nadalje sužnji mohamedancev. Evropske velevlasti so že odločno zahtevale, da Turčija izvede ondi reforme; to morajo, zdaj še odločnejše zahtevati, da se ne bode več primerilo enako klanje in ne bo

več po nedolžnem pobitih na stotine kristjanov. Če pa Turčija neče tega z lepa, pa naj se jo z grda prisili in vrže iz Evrope, v katero itak ne spada.

Madagaskar. — Francozi so po daljšem trudu dosegli to na Madagaskarji, kar so želeli. Premagali so do cela vstaše, vzeli glavno mesto Tananarivo in naredili konec boju. V vojski sami ni palo dosti francoskih vojakov, ker v tem oziru Madagaskarci niso Francozom sile delali, ker so zelo strahopetni in po starem oboroženi. Pušk se ne morejo navaditi in rabijo le še pušice. Da jih niso Angleži skrivaj podpirali, bi imeli Francozi ž njimi še manj opraviti. Toda drugo zlo je ugonobilo mnogo Francozov, neugodno podnebje in iz tega izvirajoče razne bolezni, potem pa tudi ne prav vzgledna uprava vojske je mnogo francoskih vojakov pobrala. Sklenila se je zdaj že mirovna pogodba mej Francijo in Madagaskarjem. Madagaskar se ne priklopi k francoski posesti, le bode Francija imela nad njim strožje vrhovno pokroviteljstvo. Kraljica obdrži svojo čast, samo ministerski predsednik bo prognan, ker je največ ta kriv boja. V Franciji sami je veliko veselje zaradi te zmage. Vodja madagaskarske ekspedicije general Duchesne je dobil častno odlikovanje. Vlada se je laskavo zahvalila armadi za srčnost. Sklenilo se je kovati zaslužne svetinje za vse vojake na Madagaskarji. S tem, da se je vladi posrečila ta ekspedicija, utrdila si je močno svoje stališče in sapa zaprla nasprotnikom, ki so močno zabavljali vladi glede madagaskarske ekspedicije. Z ozirom na to, ker se poroča, da se v mirovni pogodbi razveljavlja več kupnih pogodb, na podlagi katerih se je pred časom prodalo nekaj zemlje Angležem in Francozom, utegne še madagaskarsko vprašanje svetovno postati, s katerim se bodo bavile velevlasti.

Obrtnija.

Ukaz c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 6. avgusta 1895. št. 11584,

s katerim se k zakonu z dne 23. julija 1895. l. št. 21 dež. zak., o vpeljavi samostojne deželne naklade na porabo piva, razglašajo izvršitveni predpis.

Izvršujoč § 5. zakona z dne 23. julija 1895. l., dež. zak. št. 21, s katerim se uvaja samostojna deželna naklada na porabo piva, se ukazuje dogovorno s kranjskim deželnim odborom naslednje:

§ 1. Deželnemu odboru je dano na voljo, da pobira naklado, pctrjeno z navedenim zakonom, ne le po deželi, ampak tudi v mestu Ljubljani, ali:

- po vkupni pogoditvi z večjim številom nakladi zavezanih strank, ali
- po zakupu, izvršenem na javni dražbi ali ponudboma, ali
- v lastni režiji.

V nobenem navedenih slučajev ni izključena pogoditev s posameznimi strankami.

V slučajih vkupne pogoditve ali zakupa prehajajo pravice, katere pristojne po tem ukazu zaradi pobiranja deželne naklade deželnemu odboru, za dôbo, dokler traja ta, na zastop vkupno se pogodivših strank, oziroma na zakupnika.

§ 2. V zaprtem mestu Ljubljani se pobira deželna naklada pri uvozu kakor tudi pri izdelovanju piva; po-

vračati pa je naklado pri izvozu piva iz Ljubljane po tistem merilu, po katerem je mestna občina ljubljanska dolžna povračati mestne doklade na podstavi veljavnih predpisov.

Po ostalem ozemlju, za katero velja ta zakon, se ne sme ta doklada pobirati niti pri izdelovanji, niti pri uvozu piva v ozemlje deželno ali v kak kraj zunaj Ljubljane.

§ 3. Način, kako je deželno naklado pobirati (§ 1.) eventualno imena zastopnikov skupno pogodivših se strank ali zakupnikov, kakor tudi kraje, po katerih se sprejemljejo naznanila in plačila te doklade, takisto vse dotične premembe mora deželni odbor o pravem času objaviti v uradnem deželnem časniku.

§ 4. Vsak obrtnik, kateri prodaja v deželi Kranjski zunaj zaprtega mesta Ljubljane pivo na drobno, t. j. v množinah pod 1 hektolitrom, je dolžan:

1.) vse zaloge piva, katere ima tist dan, ko zadobi ta ukaz veljavo, v 24 urah,

2.) po tem dnevi pa oglašiti vsako možino piva, katero si pridobi ali jo prevzame v hrambo, ali jo na svoj račun drugim da shraniti, še predno se spravi pivo v svoje določene shrambe, ustno ali pismeno pri organih, ki so v ta namen postavljeni, in ob enem naznaniti prostore, v katere se bode dajalo pivo stalno ali začasno, s svojeroločno podpisanim pregledom ter tudi povedati številke, s katerimi morajo biti oznamljeni v hrambo piva določeni prostori ali posode, vsako naslednjo premembo pa v 24. urah.

Enaka zglasilna dolžnost veže tistega, kateri prejme za svojo porabo piva v kolikeršnih koli množinah zunaj dežele, ali ga za svojo porabo sam izdeluje, ali si ga pridobi v deželi v množinah 1 hektolitra in po več.

Tega zglasilnega roka, kakor tudi sploh vseh tukaj navedenih predpisov se morajo držati tudi izdelovalci, če je ob enem ravnati ž njimi kot prodajalci na drobno (§ 4). Ako hoče torej izdelovalec prodajati pivo na drobno prav na mestu, kjer ga izdeluje, mora za nadrobno prodajo določene množine shraniti v določenem posebnem prostoru, katerega je tudi dolžan priglasiti, in le v tem prostoru ga sme prodajati na drobno. Pobirajočega organa priglédovanje pa mora biti tudi omejeno samo na ta lokal, ki mu ga je naznaniti, ter se ne sme raztezati na ostale prostore, kjer se izdeluje pivo.

§ 5. Za zglastev naj rabi zglasilna in pregledna pola, narejena. Ona obsezaj:

1. ime stranke, ki zglasti ali da zglasti;
2. množino zglasenega piva ter oznamenilo posod, v katerih se nahaja;
3. čas, kedaj se ima vložiti;
4. prostore, v katerih se bode pivo hranilo stalno ali začasno, in popis teh prostorov;
5. ime in stanovišče osebe, katera je odgovorna za zglaseno pivo.

§ 6. teh zglasilnih in preglednih pol je napraviti dva enakoglasna izvoda; enega je izročiti s potrdilom po-

trdilom pobirajočega organa stranki, drugi pa ostane v rokah pobirajočega organa.

Ako bi se stranki izročeni izvod izgubil, ali ako bi bil bistveno pokvarjen ali nepoznat storjen, bode stanje zglasenega piva ali nadaljno postopanje ž njim dokazilno povzeti iz izvoda, ki se nahaja v rokah pobirajočega organa.

§ 7. Pobirajoči organi imajo pravico na lici mesta preskusiti, se li ujema zglastev z dejanskim stanjem, ter na posodah ali spravah, v katerih se nahaja zglaseno pivo, pečati ali z drugimi pivu neškodljivim rečmi omisliti naprave, katere zagotavljajo, da ni moči brez vednosti postavljenih organov vzeti zglasenega piva iz določenih posod in sprav.

Stranke dolžnost je, na zaporo skrbno paziti in je nikakor ne kvariti, ter tudi ne posod in sprav odpirati ali jih navrtavati.

(Konec prihodnjic)

Obrtnijske raznoterosti.

Povpraševanje po ameriških lokomotivah. Baldwinova tovarna za lokomotive v Filadelfiji je že mnogo strojev spečala v južno Ameriko, na Japonsko in Avstralijo, sedaj pa je dobila v prvič naročila iz Evrope in to iz Rusije. Naročenih ima 40 lokomotiv, katere naj bodo kolikor mogoče preje gotove, polovico jih potrebujejo za osobne vlake, polovico pa za tovarne, vse lokomotive so namenjene za južno Rusijo. Narejene morajo biti, da bodo rabili petrolej za kurjavo.

Vpliv smole na les Smolnat les se manj suši in rajše in bolje gori. Tak les je kaj krhek. Za kurjavo je dober, za mizarske potrebe pa torej posebno ne velja.

Nova lovška postava za Gorenjo Avstrijo.

Konservativa večina deželnega zbora v Gorenji Avstriji je izdelala za to deželo novo lovsko postavo, in svitli cesar so jo že potrdili. Ta postava daje občinam pri lovu veliko pravice in zabranjuje prehudo pomnoženje zverine; cenitev in razsodba o storjeni škodi pa je bolj priprosta in boljši kup ko prej. Najimnitnejše določbe te postave so: Vsak posestnik ima lovsko pravico na svojem zemljišči. Vendar je po besedah cesarskega patenta iz l. 1849. ostalo za 115 hektarov gosposkih (graščinskih) lovskih okolišev ali revirjev. Če pa kmet ni za lov pripraven in tudi lovca noče držati, tedaj mora lov na svojem posestvu občini prepustiti. Kar je tacega neoddanega lova, tega potem občina v najem dá. Če bi pogodba kmetom ne ugajala, smejo ugovarjati. Jeleni se smejo celo leto streljati, srne (samice) pa dva meseca v letu, v listopadu in grudnu. Če ima kak graščak v svojem okoliših preveč zverine, da sosednim kmetom škodo dela, tedaj se smejo pritožiti pri politični oblasti (okrajnem glavarstvu), da graščaku zapove, zverino bolj pridno streljati. Od pomladi do končane žetve se po njivah in travnikih ne sme loviti, dovoljeno je samo po zelnikih in tam kjer raste detelja ali repica (krompir). Lov po